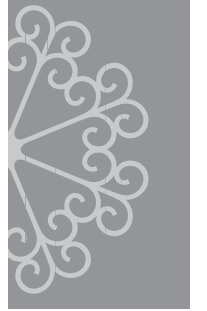




בית מדרש

395
בשבילי הפרשה



פרשת ויקרא תש"פ

זמני כניסת השבת

Baltimore, MD	7:07
Brooklyn, NY	6:57
Chicago, IL	6:51
Johannesburg, S. Africa	5:52
Lakewood/Deal, NJ	6:58
London, UK	6:11
Los Angeles, CA	6:52
Manchester, UK	6:17
Monsey, NY	6:58
Montreal, Quebec	6:58
Passaic, NJ	6:58
Toronto, Ontario	7:21
Yerushalayim	6:20
Zurich, Switzerland	6:30



בשבילי הלכה

ע"י הרב הגאון מאיר צבי שפיצר שליט"א
הערות בעניני הלכה. הלכה למעשה יש לשאול לרב

ויקרא מכירת חמץ

נהגו למנות הרב שליח למכירת חמץ. והרב גם שליח לזכות בכסף שהגוי משלם למוכר עבור החמץ.

וידוע מה שכתבו תוס' ב"ק ע"א דא"א לשליח לקנות מהגוי כי שליח הבעלים צריך שיהא גם שלוחו של בעל הממון, והרי הגוי א"א למנות.

וע' מחנ"א זכיה ל"ג שמה"ט קטן אינו יכול ליתן לראובן לקנות עבור שמעון. וע"ע נתיבות רמ"ג י'. ובמחנ"א הק' איך מקנה פדה"ב לכהן ע"י אחר והרי הבעלים אין לו אלא טוה"נ ולא הוי שלוחו של בעל הממון ותי' הנתיבות דבכה"ג שאין לו בעלים א"צ שלוחו של בעל הממון.

(ובעיקר הטעם דבעי שלוחו של בעל הממון, כפשוטו כי הקונה א"א לעשות שליח על חפץ שאינו שלו. מיהו לכא' א"כ די בניחור תא של בעל הממון.)

ויש שפיטשו דזכייה לרש"י הוא שהמקנה עושה המזכה שליח של הזוכה, וע' רש"י יב' מות ק"ח ע"ב וקדושין כ"ג ע"ב ועוד. ופי' דזכייה היינו שליח של המקנה.

וע' תוס' ב"ק ע"א הנ"ל בשלוחו של בעל הממון, דאין שליחות לעכו"ם, ובריטב"א חולק, ולא משום שחולק על ענין שלוחו של בעל הממון, אבל באמת כתב שם כי אין שליחות לעכו"ם היינו לענין שיהא מתייחס לו, אבל שייך לו מנוי שליח.)

וע' דברי מלכיאל אות ט"ו העצה לפי תוס' שלא יהיה הרב שליח לזכות בכסף שהגוי משלם למוכר עבור החמץ, אלא יסכים עם הגוי בדרך תן מעות לפלוני (להרב) כדי להרויח שלוחו של בעל הממון.

מבואר בדברי המדרש שמידה זו כ"כ חמורה עד שאף משה רבינו, אבי החכמה ואבי הנביאים, לא נכנס לפני ולפנים ללא קבלת רשות, למרות שהוא בנה את המשך כן. ואין זה אלא משום מידת דרך ארץ, כי לולי זה "נבלה טובה הימנו".

ביאור הדבר, שנינו באבות (פ"ג, מ"ז) "אם אין דרך ארץ אין תורה", וכן מצינו בתנא דבי אליהו (פ"א) שדרך ארץ קדמה לתורה. וביאר רבינו יונה (אבות), "שצריך תחילה לתקן את עצמו במידות ובה תש" כון התורה עליו, שאיננה שוכנת לעולם בגוף שאינו בעל מידות טובות".

והביאור הוא, המידות הטובות מהוות יסוד ובנין לכל דמות האדם, ולולי זה הוא פגום בדמות האדם שלו ואין ערך לכל לימודו. לכן התורה אינה יכולה לשכון באדם זה. והנה שורש מידת דרך ארץ היא בעונה של האדם והכנעתו כלפי הבריות, שהרי מי שאין לו דרך ארץ בהכרח שהוא בעל גאווה טיפש וחסר דעת, נמצא שמידה זו היא אחת מהמידות המהוות יסוד ובנין לכל דמות האדם ובלעדיה אין ערך למעשה האדם, ומטעם זה לא נכנס משה רבינו לפני ולפנים קודם שקרא לו הקב"ה.

מן רה"י הגאון רבי נתן צבי פינקל זצוק"ל

ויקרא אל משה (א, א)

ויקרא אל משה וידבר ה', מכן אמרו כל תלמיד חכם שאין בו דעת, נבלה טובה הימנו, תדע לך שכן, צא ולמד ממשה אבי החכמה, אבי הנביאים, שהוציא יש"ר ראל ממצרים, ועל ידו נעשו כמה נסים במצרים ונוראות על ים סוף, ועלה לשמי מרום והוריד תורה מן השמים, ונתעסק במלאכת המשכן ולא נכנס לפני ולפנים עד שקרא לו, שנאמר ויקרא אל משה וידבר וגו' (ויקרא ר"א, טו).

פירש הרד"ל (שם): דעת היינו דרך ארץ ומידת הענוה. והנה חז"ל לא נקטו בלשונם, תלמיד חכם שאין בו "דרך ארץ" אלא שאין בו "דעת", ומבואר ש"דעת" ו"דרך ארץ" דבר אחד הם. והיינו, שאם אינו מתנהג בדרך ארץ הרי זה חסרון בדעת, שכן אי אפשר שיהיה בו דעת ללא שיהיה בו דרך ארץ. הרי שמידת דרך ארץ היא אינה כאותן המידות שאדם הרוכש אותן לעצמו בר מעלה יתירה הוא, אלא היא מהמידות היסודיות השייכות לשרש עצמותו של האדם, שאם חסר אותה, בהכרח שאינו בר דעת.

שתי ישיבות קבע הקב"ה לישראל שיהיו הוגים בתורה יומם ולילה, ואותם שתי ישיבות לא ראו שבי ולא שמד ולא שלט בהן לא יוון ולא אדום (תנחומא פרשת נח)

דברי המדרש שנאמרו בשעתם על ישיבות סורא ופומבדיתא, הינם בגדר "מעשי אבות סימן לבנים" ביחס להצלתה המופתית לאה של הישיבה בשלמותה בימי הזעם של מלחמת העולם הראשונה והשניה ורצף הלימוד שבה כבר למעלה ממאתיים שנה.

וכן כותב מרן ראש הישיבה הגאון החיד"ש רבי אליעזר יהודה פינקל זצוק"ל בהקדמה לספרו 'דברי אליעזר' אודות ניסי

דברי הנותני

דברי הימים

לא למענכם

ועד שמסר מורנו המשגיח שליט"א בביתו ביום ה' באדר תש"פ

מסבין, כל קד למה להודיע שבדק המלך בדברים ולא מצא בהם ממש. קד אמות העולם מונין להם לישראל ואומרים להם עשיתם את העגל, ובדק הקדוש ברוך הוא בדברים ולא מצא בהם ממש, לפיכך נעשה שור ראש לכל הקרבנות, הדין הוא דכתיב: "שור או כשב או עז" רבי הונא ורבי איבו בשם רבי שמואל בר נחמן, מצלין היו ישראל מאותו מעשה, שאלו עשו ישראל את העגל, היה להם לומר אלה אלהינו, אלא הגרים שעלו עמם ממצרים עשאוהו, והם מונים לישראל ואומרים "אלה אלהיך ישראל".

מדרש רבה פ"א ז' רבי תנחומא פתח "יש זהב ורב פנינים וכלי יקר שפתי דעת" בנהג שבועולם אדם יש לו זהב וכסף אבנים טובות ומרגליות וכל כלי חמדה שבעולם, וטובה ודעת אין בו, מה קנייה יש לו, מתלא אמר דעה קניית מה חסרת, דעה חסרת מה קניית. יש זהב, הכל הביאו נדבתן למשכן זהב, הדין הוא דכתיב "וזאת התרומה וגו". ורב פנינים, זו נדבתן של נשיאים, דכתיב "והנשאים הביאו וגו", וכלי יקר שפתי דעת, לפי שהיתה נפשו של משה עגומה עליו, ואמר הכל הביאו נדבתן למשכן ואני לא הבאתי, אמר לו הקדוש ברוך הוא חייך שדבורך חביב עלי יותר מן הכל, שמפלג לא קרא הדבור אלא למשה, "ויקרא אל משה".

שם אות ח' משה היה מקרה בקורות והיה כותב עליהן שמו של מלך. לימים נכנס המלך לתוך פלסין, על כל דבר ודבר שהיה מביט היה מוצא שמו כתוב עליו, אמר כל הכבוד הזה עשה לי עבדי ואני מבפנים והוא מבחוץ, קראו לו שייכנס לפני ולפנים. קד בשעה שאמר לו הקדוש ברוך הוא למשה עשה לי משכן, על כל דבר ודבר שהיה עושה היה כותב עליו, "כאשר צוה ה' את משה", אמר הקדוש ברוך הוא כל הכבוד הזה עשה לי משה ואני מבפנים והוא מבחוץ, קראו לו שייכנס לפני ולפנים, לקד נאמר: "ויקרא אל משה".

ילקוט תכ"ט "ויקרא אל משה וידבר" הקדים קריאה לדבור, דרך ארץ שלא ידבר אדם עם חברו אלא אם כן קוראו תחלה,

מלאך המות שולט בהן שנא' "אני אמרתי אכן אתם ובני עליון כלכם חבלתם מעשיכם אכן כאדם תמותון".

רש"י במדבר פרק י"ט "ויקחו אליך" משלהם, כשם שהם פרקו נזמי הזהב לעגל משלהם, כך יביאו זו לכפרה משלהם, "פרה אדומה" משל לבן שפחה שטינף פלסין של מלך אמרו תבא אמו ותקנח הצואה, כך תבא פרה ותכפר על העגל:

מדרש רבה ויקרא כ"ב ב' אמר רבי ירמיה בן רבי אלעזר עתידה בת קול להיות מפוצצת בראש ההרים ואומר כל מי שפעל עם אל לבוא ויטל שכרו, הדין הוא דכתיב "כעת יאמר ליעקב ולישראל וגו", ורוח הקדש אומרת: מי הקדימני ואשלים, מי קלס לפני עד שלא נתתי לו נשמה, מי מלל לשמי עד שלא נתתי לו זכר, מי עשה לי מעקה עד שלא נתתי לו גג, מי עשה לי מזוזה עד שלא נתתי לו בית, מי עשה לי ספה עד שלא נתתי לו מקום, מי עשה לי לולב עד שלא נתתי לו דמים, מי עשה לי ציצית עד שלא נתתי לו טלית, מי הפריש לפני פאה עד שלא נתתי לו שדה, מי הפריש לי תרומה עד שלא נתתי לו גרן, מי הפריש לפני חלה עד שלא נתתי לו עסה, מי הפריש לפני קרבן עד שלא נתתי לו בהמה, הדין הוא דכתיב: "שור או כשב או עז".

שם ז' "ופעלכם מאפע", אמר רבי לוי כל פעלות טובות ונחמות שהקדוש ברוך הוא עתיד לעשות עם ישראל אינם אלא בשביל פועה שפעיתם לפני בסיני ואמרתם "כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע" "תועבה יבחר בכם", אותה תועבה שכתוב בה "עשו להם עגל מסכה", מאותה התועבה הביאו לפני קרבן, שנגא' "שור או כשב".

מובא בילקוט כתיב "שור או כבש כי יוולד" אמרו חז"ל, וכי שור נולד, עגל נולד, אלא שבקרבן לא רצה הכתוב להזכיר את חטא העגל.

שם ח' "ברעתם ושמחו מלך" וכי מה ראה לעשות שור ראש לכל הקרבנות, אמר רבי לוי משל למטרונה שיצא עליה שם רע עם אחד מגדולי מלכות, ובדק המלך בדברים ולא מצא בהם ממש, מה עשה המלך עשה סעודה והושיב אותו האיש בראש של

מדרש רבה שמות י"ט ב' "זאת חקת הפסח" זה שאמר הפתוב "יהי לבי תמים בחקיד" אמר דוד רבון העולם כשאני עוסק בחקיד לא יהא רשות ליצר הרע להציץ בי, שנגא' "הורני ה' דרךך אהלך באמתך" שמה יטעה אותי יצר הרע ואני מתבייש מן הצדיקים, ועוד שמתוך שהוא מטעה אותי אני מונע עצמי מדברי תורה, ואני בא להשמיע תלמודי לפניך וקטנים ממני, הם משיבין ואומרים אינו קד, ואני מתבייש, אלא עשה לבי אחד כדי שיהא עוסק בתורה בתמות, הדין הוא דכתיב: "יהי לבי תמים בחקיד למען לא אבוש".

דבר אחר, "יהי לבי תמים בחקיד" זה חקת הפסח וחקת פרה אדמה, למה, ששיניהן דומין זה לזה, בזה נאמר: זאת חקת הפסח, ובזה נאמר "זאת חקת התורה" ואי אתה יודע איזו חקה גדולה מזו. משל לשתי מטרונות דומות שהיו מהלכות שתייהן כאחת נראות שוות, מי גדולה מזו אותה שחברתה מלוה אותה עד גיתה והולכת אחריה. קד בפסח נאמר בו: חקה, ובפרה נאמר בה: חקה, ומי גדולה, הפרה, שאוכלי פסח צריכין לה, שנגא' "ולקחו לטמא מעפר שרפת החטאת" הוי: "כל בן נכר לא יאכל בו".

מדרש רבה במדבר י"ט ח' אלא אמר הקדוש ברוך הוא חקה חקתי גזרה גזרתי אי אתה רשאי לעבר על גזרתי, דכתיב: "זאת חקת התורה" ומפני מה כל הקרבנות זכרים וזו נקבה, אמר רבי איבו משל לבן שפחה שטינף פלסין של מלך, אמר המלך תבוא אמו ותקנח את הצואה, קד אמר הקדוש ברוך הוא תבוא פרה ותכפר על מעשה העגל.

כשנגלה הקב"ה למשה מתוך הסנה ובישר את בשורת הגאולה "תעבדון את הא' על ההר הזה" בקבלת התורה ובמשכן נשלמה הגאולה ותשוב העולם מתיקונה.

במדרש רבה נ"א ח' בשעה שנתן הקדוש ברוך הוא התורה לישראל, לא היו ראויים שישלט מלאך המנות בהם, שנגא' "חרות על הלחת" מהו חרות, רבי יהודה אומר חרות מן גליות, ורבי נחמיה אומר חרות ממלאך המנות.

הגמ' בע"ז דף ה' דתניא רבי יוסי אומר לא קיבלו ישראל את התורה אלא כדי שלא יהא

הלא דין הוא, נאמר באהל מועד דבור, ונאמר בסנה דבור, מה דבור האמור בסנה הקדים בו קריאה לדבור, דכתיב "ויקרא אליו א' מתוך הסנה" אף דבור האמור באהל מועד הקדים קריאה לדבור.

מדרש רבה ט"ו א' "ויקרא אל משה וידבר ה", מכן אמרו כל תלמיד חכם שאין בו דעת, נבלה טובה הימנו, תדע לך שכן, צא ולמד ממשה אבי החכמה, אבי הנביאים, שהוציא ישראל ממצרים, ועל ידו נעשו כמה נסים במצרים ונוראות על ים סוף, ועלה לשמי מרום והוריד תורה מן השמים, ונתעסק במלאכת המשכן ולא נכנס לפני ולפנים עד שקרא לו, שנאמר "ויקרא אל משה וידבר" להלן הוא אומר "ויראה ה' כי סר לראות וגו'", בסנה הפסיק אליו בין קריאה לדבור.

שאלת השאלה מנין יודעים שנבלה טובה הימנו?

מדרש רבה בראשית פרשה פה "אם נבלת בהתנשא ואם זמות יד לפה" גן עזאי ורבי עקיבא, גן עזאי אומר אם נבלת עצמך בדברי תורה סופך להתנשא בהם, ואם זמות יד לפה, אם נזדממו אחריו דברים יד לפה, חד ידע תרין לא ידעין. רבי עקיבא אמר מי גרם לך להתנבל בדברי תורה על ידי שנסאת את עצמך בהון. (ברכות ס"ג)

רואים מכאן שצריך להתנבל על תורה ומזה יודעים שא' שאין בו דעת אז נבלה טובה ממנו.

ובמדרש שמו"ר נ"ב ב' איתא ד"א "תאלמנה שפתי שקר" מדבר במשה, בשעה שאמר הקב"ה לעשות לו משכן מיד אמר משה לישראל ויקחו לי וגו' והיו ליצני ישראל אומרים אפשר שהשכינה שורה ע"י בן עמרם וכו' אעפ"כ היו מליצים אחריו ואומרים הרי נעשה, לא היה משה אומר שישרה שכינתו אצלנו, והקב"ה נתכוין להעמיד המשכן בחודש שנולד בו יצחק אבינו לא עשה, אלא כשהגיע אותו החודש אמר הקב"ה למשה ביום החודש הראשון תקים את המשכן וכו'.

ולכאורה קשה מה ענין חודש שנולד בו יצחק הרי זה חודש שבו נגאלו ממצרים?

ואולי אפשר לומר שיצחק הרי נקרא בן מביש למה? כי בייש את כל העולם שהקריב עצמו לעולה והמסירות נפש של יצחק והחודש שנולד בו יצחק היא זאת שגרמה לגאולת ישראל ממצרים בחודש הזה זה הכוונה שהמשכן נבנה בחודש שנולד בו יצחק.

וכן נאמר "ויהי ביום השמיני וגו' ובפרש"י "שמיני למילואים הוא ר"ח ניסן שהוקם המשכן בו ביום ונטל י' עטרות השניות בסדר עולם. ואע"פ שנדחתה הקמת המשכן לחודש ניסן בכל זאת לא שרתה שכינה בו אלא לאחר תפילתם של משה ואהרן, דאמר הכתוב "ויצאו ויברכו את העם וגו' ופירש רש"י לפי שכל ז' ימי המילואים שהעמידו משה למשכן וכו' לא שרתה בו שכינה והיו ישראל נכלמים ואומרים למשה, משה רבינו כל הטורח שטרחנו שתשרה שכינה בינינו ונדע שנתכפר לנו עון העגל, לכך אמר להם "זה הדבר אשר צוה ה' תעשו וירא אליהם כבוד ה'", אהרון אחי כדאי וחשוב ממני שע"י קרבנותיו ועבודתו תשרה שכינה בכם ותדעו שהמקום בחר בו.

עוד מצינו שחודש זה הוא זמן המסוגל לברכה, שהרי כשיצחק אבינו רצה לברך את עשיו זה היה בליל הפסח, שהוא זמן המסוגל לברכה, כמו שאמרו חז"ל בילקוט איתא "ויקרא את עשיו בנו הגדול" הגיע ליל פסח קרא יצחק לעשיו בנו, א"ל בני הלילה הזה העליונים אומרים שירה, הלילה הזה אוצרות טללים נפתחין וכו' אמר יצחק לעשיו עשה לי מטעמים, וכשיצא יעקב לאחר שנתברך מיצחק בי' ברכות כנגד י' מאמרות שנברא בהן העולם יצא מעוטר כחתן וככלה בקישוריה וירד עליו תחיית טל מן השמים ונפדו עצמותיו ונעשה גיבור חיל וכו' ולכן נאמר "מידי אביר יעקב"

וחודש זה במהותו הוא חודש שיש בו סגולות מיוחדות לקנות בו קנייני עבודת ה' וקנייני אמונה ובטחון, כמו שמצינו בפי' העמק דבר שכתב "לכם ראש חודשים" – ראש משמעו מובחר וכו', והפירוש לכם דנקרא החודש הזה מובחר שבשנה, כמו שחודש תשרי הוא המובחר במה שנוגע לצרכי העולם משום שבו נברא העולם וכלל גדול הוא, שבאותו יום שנברא אותו דבר, מסוגל זה היום גם לדורות להתחזק יותר וכו', ומו"ה בחודש תשרי עיקר דינו של אדם על כל השנה משום שבו ביום נידון אדם הראשון וכו' כ"ז בעניני הטבע, וכן בחודש ניסן נוצר בראשונה סגולת עם ה' ביציאת מצרים ע"כ אותו החודש מסוגל להתחזק בעבודת ה' ע"י סיפור יציאת מצרים שגורם אמונה ובטחון.

ומפני זה אומרים תפילת טל ביום ראשון של חג הפסח.

בהפטרה של פרה בס' יחזקאל פ' ל"ו "בן אדם ב'ית ישראל ישבים על אדמתם ויטמאו אותה בדרבם... ואשפף חמתי עליהם... ואפיץ

אתם בגוים ויזרו בארצות... ויבוא אל הגוים אשר באו שם ויחללו את שם קדשי באמר להם עם ד' אלה ומארכו יצאו, ואחמל על שם קדשי אשר חללוהו בית ישראל בגוים אשר באו שמה, לכן אמר לבית ישראל פה אמר ד' לא למענכם אני עשה בית ישראל כי אם לשם קדשי אשר חללתם בגוים אשר באתם שם, וקדשתי את שמי הגדול המחלל בגוים אשר חללתם בתוכם וידעו הגוים כי אני ד'... ולקחתי אתכם מן הגוים וקבצתי אתכם מכל הארצות והבאתי אתכם אל אדמתכם, וזרקתי עליכם מים טהורים... ונתתי לכם לב חדש ורוח חדש ואתם בקרבכם והסרתם את לב האבן מבשרכם ונתתי לכם לב בשר, ואת רוחי אתם בקרבכם... וישבתם בארץ אשר נתתי לאבותיכם והייתם לי לעם... והושעתי אתכם מכל טמאותיכם וקראתי אל הדגן והרביית אתו ולא אתם עליכם רעב, והרביית את פרי העץ ותנובת השדה למען אשר לא תקחו עוד חרפת רעב בגוים, וזכרתם את דרכיכם הרעים ומעלליכם אשר לא טובים... לא למענכם אני עשה נאם ד' ידע לכם בושו והקלמו מדרכיכם בית ישראל, פה אמר ד' ביום טהרי אתכם מכל עלוניתיכם והושבתי את הערים ונגבו החרבות, והארץ הנשמה תעבד תחת אשר היתה שממה לעיני כל עובר, ואמרו הארץ הלזו הנשמה היתה כגן עדן והערים החרבות והנשמות והנהרסות בצורות ושבו, וידעו הגוים אשר ישארו סביבותיכם כי אני ד' בניתי הנהרסות נטעתי הנשמה אני ד' דברתי ועשיתי", עכשיו אנחנו זוכים לראות איך הנבואה הזאת מתקיימת שהקב"ה מחזיר אותנו לארץ ישראל שהייתה שממה ורק ולאט לאט התחילו להגיע תלמידי הגר"א והבעש"ט ז"ל לארץ ישראל והיום ב"ה עם ישראל נמצא רובו בארץ ישראל והארץ נבנית מהשממה שהייתה בה ע"י ששבנו מהדרכים הרעים, ומוזכר פה פעמיים את המילים "לא למענכם" א' שהקב"ה מביא אותנו לארץ, והב' שהארץ נבנית, ועדיין לא מוזכר כאן על ביאת המשיח ובנין בית המקדש, ממילא עכשיו שאנחנו קוראים את הפטרה הזאת זה התקופה להתכונן ל'בניסן נגאלו ובניסן עתידים להגאל" רואים מכאן שחודש זה הוא גדול מאוד ויורדים בו הרבה ברכה לעם ישראל ולכן צריך לנצל את זה לחיזוק באמונה ולברכות ולהרבצת תורה ובפרט במקום התורה הגדול הזה ישיבת מיר שלא פסקה ישיבה מעולם וע"ז נזכה לגאולה השלימה ולרפואה שלימה לכלל ולפרט במהרה בימינו אמן.

נכתב ע"י אחד השומעים – לא מוגה



Seeing the Alef

Harav Hagaon Moshe Aharon Friedman shlita

It's the year 2020 lemisparam, and we're all getting a proper perspective, 20/20 vision, as we see that "Ein od milvado" and that Hakadosh Baruch Hu is מלך על כל העולם כולו.

The parashah begins with the words: וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר ה' אֵלָיו מֵאֵהָל מוֹעֵד לֵאמֹר, and the opening word, "Vayikra," is spelled with a small alef, as if to say וַיִּקְרָא, which is the word the Torah uses to describe Hashem's speaking to Bilam. Amalek, which in gematria equals safek, represents mikreh, or וַיִּקְרָא.

A person has to look closely, however, and if you have 20/20 vision, you'll be able to see the small alef. Without being misbonen, you'll see וַיִּקְרָא, but if you put in the effort and you get the proper glasses – the proper hashkafah and 20/20 vision – then you can see the וַיִּקְרָא, with the alef.

The word olam is related to the word he'elam, hidden, reflecting the idea that the Eibishter hides Himself in this world. Unless we focus on noticing Him, we'll see וַיִּקְרָא. Sometimes it takes a tiny little thing, a corona, to help us see the crown of the king, the malchus of Hashem. It's because you have to make an effort to properly see it.

The small alef of וַיִּקְרָא, as Chazal say, is also a lashon of learning. Many times, we feel weak, tired out, and very confused, but that little bit of learning is what turns וַיִּקְרָא into וַיִּקְרָא, enabling us to notice Hashem's hashgachah in every detail of our lives.

We've just emerged from Chodesh Adar, which can also be read as "alef dar." The alef represents Hashem, who is Alufo shel olam, and who seeks to have a dirah batachtonim, a place to dwell in this world: וַיִּשְׁכְּנֵנִי בְּתוֹכָם, meaning כל אחד ואחד. We know that there is a special hashra'as

haShechinah when there are ten Yidden present – שכינה – and those who are still able, somehow, in accordance with the guidelines, to have a minyan are able to access this hashra'as hashechinah. But there's hashra'as hashechinah for every individual as well; each one of us can attach himself to the Alufo shel olam.

The Chasam Sofer notes that the numerical assignments of gematria can be extended to the five "endeh" letters – known as "mantzepach" – as well. The last letter, tav, equals 400, and the endeh letters equal 500, 600, 700, 800, and 900, respectively, with the ך equaling 900.

What number comes after 900? The Chasam Sofer says that the alef turns into elef – 1000; you just add a few zeros to the one. He adds something fascinating: when you spell alef with nekudos, under the alef there's a patach, and under the lamed there's a tzeirei. The patach, which resembles a vav, has the numerical value of six, and the tzeirei, which resembles two yuds, has the numerical value of 20, for a total of 26, the gematria of י-ה-ו-ה. The word elef has two segols, each comprising three dots, for a total of six dots, which are similar to six yuds, or 60, representing the ששים רבוא of Klal Yisrael. Because in truth, the elef and the alef are closely connected: אורייתא וישראל וקודשא בריך הוא חד הוא. Particularly at times like this, when there's such confusion and turmoil, we have to be misbonen and make sure that the alef of each individual is connected to the Alufo shel olam.

The Danger of Losing an Ayin

There's a very interesting story that happened in the times of Rav Sherira Gaon.

A very wealthy Yid owned an ancient sefer Torah that was written by Ezra Hasofer. Before his passing, he left instructions that his two sons should make a goral: one of them would receive all of his gold, silver, and assets, and the other would get the sefer Torah. When the sons made the goral, the one who won the sefer Torah was delighted, and the other was disappointed, even though he received all of his father's wealth.

There was a rasha in the city, an apikores, who was incensed at this development, and unable to come to terms with the fact that the son who got the sefer Torah was happy while the one who got the millions was not. That week was Shabbos Parashas Mishpatim, and he decided to surreptitiously make a small change to a word in that parashah. In the word וְעַבְדְּתֶם אֶת ה' אֱלֹהֵיכֶם וּבְרַךְ אֶת לַחֲמֹד וְאֶת מִימֶיךָ, וְעַבְדְּתֶם, of the passuk וְהִסְרִיתִי מִחֻלָּה מִקִּרְבְּךָ, he went and changed the ayin to an alef, so that the passuk read: 'וְנֹאבְדֶתֶם אֶת ה' – instead of "You will serve Hashem," the new rendition read, frighteningly, "You will destroy Hashem."

When the Torah was read that Shabbos and the baal korei noticed the mistake, everyone was devastated, especially the owner of the sefer Torah. He knew something was wrong; this couldn't be the sefer Torah he had inherited. His father then came to him in a dream and assured him that this was the sefer Torah from Ezra, but this rasha had come and doctored it. In punishment, he would lose his eye.

And that's what happened – the rasha's eye fell out, in fulfillment of the words עֵינְךָ תַּחֲתֵי עֵינִי – an eye for an ayin, which he had replaced with an alef.

The Apter Rebbe drew a parallel between this story and the word וְלֹאֲבֹד of the Megillah. The Megillah says that Haman and Achashverosh plotted וְלֹאֲבֹד, and later on Esther tells Achashverosh that had the Yidden been sold as slaves she would have remained silent: וְאֵלֹהֵי לְעַבְדֵּי:

וְלִשְׁפָחוֹת נִמְכְּרוּ הַחֲרָשִׁיתִי. Originally, the decree was that the Jews should be enslaved, but Achashverosh and Haman agreed to change that decree לְאֲבֹד עַבְדוֹת, effectively exchanging the ayin for an alef, and then adding לְהַרְגֵם and לְהַרְגֵם.

"Adar" stands for: אָדָם ד' רופאֵיךְ, and also alludes to alef dar, as we've said. We have to recognize the difference between the ayin and the alef: the 70 (ayin) nations and the one nation, the alef – Klal Yisrael. We know that אִין פּוֹרְעֵנוֹת בָּאָה לְעוֹלָם אֵלָּא בְּשִׁבְלֵי יִשְׂרָאֵל, and everything that's happening is all for Klal Yisrael's sake. It's a message – Hakadosh Baruch Hu is talking to us and telling us something. It's not the ayin, the 70 nations, but rather the echad, the alef of Klal Yisrael, the Alufo shel olam that we have to connect to through a little bit of learning.

A Little More Sacrifice

The parashah continues: אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם, and we know that ה' קָרֹב ה'. The Sfas Emes and others write that the minute a person calls out to Hakadosh Baruch Hu b'emes, the very act of calling out makes him as close as possible to Him.

I say this as I'm locked here in isolation, davening b'yechidus. The yearning that we have to be able to daven with a minyan, to learn and have a connection to Hakadosh Baruch Hu – that's אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם.

It's obvious that we're very close to the geulah, to the revelation of Hashem's glory, when ה' אֶרְאֶךָ עַל כָּל הָאָרֶץ. We just need to put in a little bit more effort – each person in the areas in which he has to strengthen himself.

May we be zocheh speedily to ה' אֶרְאֶךָ כְּבוֹדוֹ and the geulah.

This week's Bishvilei Haparsha is sponsored by:



Clean your car while supporting the Mir, mention the Mir when you book and we'll donate 10%